

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ

Національною освітньою доктриною України передбачено заходи удосконалення якості вітчизняних професійних дипломів та інтеграції системи освіти в європейський освітній простір, що зокрема значно підсилює вимоги до володіння іноземними мовами викладачами і студентами вищих навчальних закладів. Інтернаціоналізація вищої професійної освіти на шляху України в Європейський Союз зумовлює особливу актуальність теми удосконалення методики викладання іноземних мов і формування іншомовної професійної компетентності у вищах нашої держави.

Проблема пошуків підвищення ефективності навчання іноземної мови у студентів немовних спеціальностей не є новою. У 60–80-х рр. ХХ ст. наукові роботи цього напрямку зосереджувалися в основному на навчанні читання спеціальної літератури за фахом та, відповідно, засвоєнні лексичного й граматичного аспектів мови (І.М. Берман, З.І. Бурова, А.А. Вейзе, Т.М. Дрідзе та ін.). Методика була орієнтована на підготовку фахівця, який працює тільки з друкованими джерелами інформації. Реалії сьогодення змістили акцент на навчання не тільки роботі зі спеціальною літературою, але й активного професійно-орієнтованого спілкування. В наш час головною метою є підготовка фахівця, здатного використовувати іноземну мову як інструмент професійної діяльності, що передбачає наближення змісту викладання до потреб практичної діяльності спеціаліста. Мобільність студентів, покращення якості освіти і реальний доступ до світових ринків праці – все це реалії сьогодення. Тому центрального місця набуває розвиток мотивації, умінь і впевненості молодих людей при контакт з новим професійним та мовним середовищем. Мовний матеріал зорієнтований на формування професійної комунікативної компетентності студентів, засвоєння актуальних моделей спілкування та сучасної термінології відповідної сфери. Наукові та виробничі поняття, виражені термінами, за самою своєю природою прагнуть до міжнародності. Тому досягнення достатнього рівня іншомовної професійної компетентності неможливо без глибоких теоретичних і практичних знань законів формування, розвитку та структури термінології відповідної галузі.

Системне значення терміна запрограмовано відповідним термінологічним полем. Однак слово є провідником не лише власне

лінгвальної інформації – воно синергетичне і виявляє свою значущість не лише у системі мови, але й у системі культурних цінностей суспільства. Усвідомлення студентами синергетичної природи слова вважаємо надзвичайно важливим для оволодіння навичками міжкультурної комунікації, необхідними для ефективної діяльності у іншомовному професійному середовищі.

Вагомим внеском у формування іншомовної компетентності є залучення студентів до реалізації загальноєвропейських програм із вдосконалення міжнародної освітньої, культурної та професійної мобільності молоді. Студенти нашого університету мають можливість пройти навчально-виробничу практику на підприємствах Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Данії, Франції, Німеччини, Австрії, Фінляндії, Швейцарії, Швеції та Норвегії. Мовно-професійні стажування в іншій країні формують звичку сприймати новий досвід (нову мову, нових людей, нові способи поведінки і т. д.) і застосовувати інші компетенції, для того щоб діяти у реальній професійній ситуації.

Дійовим засобом формування навичок іншомовної комунікації студентів немовних спеціальностей також є проектна робота з іноземної мови, оскільки в ході її реалізації відбувається емоційно підсилена дієва орієнтація змісту, відтворення структури й функціональних ланок майбутньої професійної діяльності. На першому етапі навчання надається перевага інформаційним і ознайомлювальним проектам, на наступному – науково-пошуковим і виробничим. Поступово відбуваються позитивні зміни в мотиваційній сфері студентів, а саме – трансформація мотивів із навчально-пізнавальних у професійні й особистісно значущі. Найбільш цікаві з наукового погляду проекти стають основою для праць, що можуть бути презентовані на студентських наукових форумах і конференціях іноземними мовами.

Слід також підкреслити, що однією з умов досягнення успіху студентами є моделювання іншомовної професійної діяльності як на кожному практичному занятті (під керівництвом викладача), так і вдома (в якості самостійної роботи).

Таким чином, формування навичок іншомовної професійної комунікації студентів немовних спеціальностей є обов'язковим і важливим компонентом підготовки висококваліфікованого фахівця до нових підвищених вимог сучасного національного і міжнародного ринків праці.